

som den øvrige Deel af Paragraphen. Den er ganske vist vedtaget, men den har ikke været Gjenstand for nogen særlig Afstemning, og jeg har allerede ved at forelægge Lovens tilladt mig at antyde, at denne Sag stiller sig noget anderledes med Hensyn til § 2 end med Hensyn til § 1. Ved § 1 er Eneret efter min Mening sat som en ufravigelig Betingelse, uden hvilken slige Anlæg ikke ville kunne komme istand. Ved § 2 vil det kun være som en Støtte for Foretagendet, og det er min Overbeviisning, at dette er uskabeligt; thi har man Tvivl om, at det hele Foretagende vil kunne betale sig, da er der ingen Grund til at frygte for, at en saa kort Tidsfrist skulde udelukke Concurrencen. Meningen er ikke at gjøre Brug deraf, naar først slige Foretagender ere komne igang, thi jeg indrømmer, at den ublagte Capital, som fordres dertil, ikke er saa bethdelig, at Foretagendet trænger til særlig Beskyttelse, men det kan være hensigtsmæssigt, naar det kan stee uden Præjudice for Sagen, at fremme det første Forsøg af slige Anlæg ved Meddelelsen af en saadan Eneret, der mere er for Dret end for Virkeligheden, men som dog maaskee kan lette disse Foranstaltningers Indførelse. Jeg skal saaledes henstille, hvorvidt man vil lade den Bestemmelse, der er omhandlet i det subsidiaire Forslag under b., staae; men jeg maa bestemt fraraade at gaae ind paa de øvrige Endringsforslag.

Drejer: Med Hensyn til den af det erede Mindretal yttrede Forundring over, at Majoriteten nu atter ved 3die Behandling har stille det samme Forslag, som med stor Majoritet blev forkastet ved 2den Behandling, troer jeg at burde bemærke, at hvis Minoriteten vilde overveie den Stilling, hvori Sagen for Majoriteten nødvendigvis maa staae, vilde hans Forundring i bethdelig Grad tabe sig. Man maa vel huske paa, at man her har at gjøre med to forskjelligartede Sager; i § 1 med en Foranstaltning, som finder almindelig Bifald, som maa ansees for meget nyttig og som man ønsker at give sit Bidrag til at fremme, imedens man i § 2 har med en ganske anden Foranstaltning at gjøre, om hvilken man paa ingen Maade troer, at der gjælder det Samme som

med Hensyn til den i § 1 omhandlede, og som man oveniøbet troer udsætter Befolkningen i Almindelighed for stor Fare. Man er altsaa i den Nødvendighed, hvis det ikke lader sig gjøre at faae § 2 bort, enten til Slutning at stemme imod det Hele, altsaa ogsaa imod den Deel, hvorimod man nødig vilde stemme, eller ogsaa stemme for det Hele, og saaledes ogsaa for den Deel, som man paa ingen Maade anseer det rigtigt at antage. Jeg troer derfor, at det under saadanne Omstændigheder er aldeles i sin Orden, at de, der mene, at det er rigtigt at komme af med en saadan Bestemmelse, at de, saalænge der er Leilighed til at gjøre Forslag i saa Henseende, ogsaa komme frem dermed for at være visse paa at have gjort Deres til, at den uheldige Stilling, som man til Slutningen maa komme i, bliver forandret. Efter disse almindelige Bemærkninger skal jeg endnu tillade mig nogle faa Pitringer. Naar der nylig af Minoriteten er blevet bemærket, at den flere Gange omtalte engelske Lovgivning ogsaa væsentligt gaaer ud paa at støtte Udviklingen af Brugen af Locomotiver, ligesom det ved forrige Behandling af en æret Tale blev anført, at man i England ved Foranstaltninger der havde givet et Exempel, som man her burde efterfølge, og at man ikke altid burde komme bagefter — da forekommer det mig, at man netop i England har vist en særdeles Vægt og en Omhu for ikke uden videre at tilstede Benyttelsen af det Befordringsmiddel, hvorom her er Tale. Man har i den Grad anseet Sagen for vigtig og havde Vætsænkelse ved at give Brugen af Befordringsmidlet fri, at man har gjort det hele Spørgsmaal til Gjenstand for en Lovgivningsact og i den søgt netop at sikkre sig imod de Ulemper, Mange her befrygte. Hvis vi altsaa nu uden videre bemyndigede Ministeren til, paa de Vilkaar, han efter eget Lykke fastsætter, at give Vedkommende Tilladelse til at bruge Locomotiver paa almindelige Veie, troer jeg, at vi ville gjøre et Spring foran saavel England som alle andre Lande. Forsaavidt det navnlig under forrige Behandling blev stærkt fremhævet, at naar det i Beretningen fra den Mand, der med offentlig Understøttelse har været sendt til England for at gjøre sig bekendt med Forholdene, hedder, at